

Ojczysty - dodaj do ulubionych / Ciekawostki językowe

ZĄŻYC z MAŃKI

OJCZYSTY – DODAJ
DO ULUBIONYCH

Wyraz mańka zachował się do dzisiaj w zasadzie tylko w zwrocie ZAŻYC z MAŃKI (piszemy: małymi literami: zażyć z mańki, nie: „z Mańki”, bo w tym połączeniu to nie imię!), czyli ‘użyć wobec kogoś podstępnie; podejść kogoś, zwieść’, a dawniej ‘pokonać podstępnie, atakiem z niespodziewanej (bo lewej) strony’. Od słowa mańka pochodzi wyraz MAŃKUT, który współcześnie jest nieeleganckim określeniem osoby leworęcznej, dawniej zaś był zwykłym, nienacechowanym określeniem człowieka leworęcznego lub samej lewej ręki. Wyraz mańka zapożyczyliśmy w XVI w. z włoskiego (wł. manca ‘lewa ręka, lewa strona’). Włoskie słowo manco oznacza ‘lewy’, a także ‘wadliwy’, ale MANKO, które mamy w polszczyźnie, zapożyczyliśmy nie z włoskiego, tylko z niemieckiego (manko ‘brak towarów lub pieniędzy w sklepie, magazynie itp. stwierdzony podczas kontroli’ < niem. Manko - o takim samym znaczeniu).